

Directeur Jan Lutikhuis van PAM speelt een beetje met lego...

Als Jan Lutikhuis aan zijn bureau over zijn bedrijf vertelt, is het net of hij met lego aan het spelen is. 'In wezen is dat ook wel een beetje zo', erkent hij met een brede glimlach. 'Ons systeem is als lego. Je kunt met het systeem op diverse manieren vloeren van galerijen en balkons verhogen, de elementen kun je als een puzzel ineen schuiven.'

Dat PAM een zeer bijzonder bedrijf is, staat wel vast. Bijzonder in twee opzichten: vanwege zijn wel heel merkwaardige geschiedenis én vanwege de zeer specifieke markt waarop deze Almelose onderneming zich begeeft. Maar wat voor bedrijf het precies is, leg je niet zomaar even uit.

Het binnenlopen van (flat)woningen toegankelijker en veiliger maken. Dat is in feite de kern waar de handel van PAM om draait. Dat er in het verleden slecht werd nagedacht bij het aanleggen van galerijen, maakt PAM inmiddels tot een van de grootste spelers op een hele specifieke markt in Nederland waar het gaat om het bieden van oplossingen. Het Almelose bedrijf noemt zich heel cryptisch 'Dé opplus specialist'. Maar waar het om draait is een voor velen zeer herkenbaar

probleem: drempels en hoogteverschillen belemmeren ouderen en mensen met een handicap in hun mobiliteit. Balkons en galerijen met een hoogteverschil vormen in dit opzicht nog vaak een sta-in-de-weg. PAM biedt tal van oplossingen. En wat het bedrijf door de jaren heen steeds sterker maakt: het werkt constant aan een professionaliseringsslag, waarbij onder meer brand- en slipveiligheid consequent belangrijke punten van aandacht zijn.

Zeer merkwaardige start

Jan Luttkhuis heeft iedere keer weer pret als hij mag vertellen over de wel zeer merkwaardige start van een heel bijzonder bedrijf. Sinds vijf jaar is hij directeur en eigenaar van PAM. Hij nam het over van oprichter Pieter Beimers, die op dat moment 83 jaar was, maar met heel veel moeite afstand kon nemen van zijn in zijn herfstjaren gestarte zoveelste levenswerk. Beimers was heel zijn leven al werkzaam in de kunststofindustrie. Hij nam er afstand van om van zijn oude dag te willen gaan genieten. Maar dat 'genieten' beviel hem niet. Daarom startte hij in 1993 op 70-jarige leeftijd met een nieuw bedrijf: PAM. Het is de afkorting van Patent Afwaterings Materialen.

Natte voeten

Hij kwam op een idee, omdat hij wel eens over galerijen liep van flatgebouwen. 'Dan kreeg hij heel vaak natte voeten, omdat er water op die galerijen stond. En hij dacht: dat moet maar eens afgelopen zijn. Hij bedacht een heel simpele oplossing: rubberen matten met knobbeltjes aan de onderzijde, waar het water zijn weg kon vinden en degene die over de matten liep hield de voeten mooi droog. Beimers ontwierp een matrijs, ging naar een rubberproducent en liet vervolgens matten maken.'

Hoogteverschil opgelost

Woningcorporaties en andere onroerend goed bezitters bleken geïnteresseerd. De basis van PAM was daarmee gelegd. Letterlijk. Maar die basis was niet meer dan een begin van de vele producten die in de loop der jaren volgden. Steeds met het oog op professionalisering van alle producten die het bedrijf sindsdien heeft ontwikkeld.

Eenmaal thuis in de problematiek van de galerijen constateerde PAM een ander herkenbaar probleem: de drempels van de woningen liggen veel hoger dan de vloeren van de galerijen. De medewerkers van de inventieve Almelose onderneming bedachten de oplossing en vroegen

onmiddellijk patent aan. PAM ontwierp kleine kunststof steunen waarop kunststof tegels kunnen rusten. Een soort lego-systeem dus en daarop kwamen vervolgens die rubberen matten te liggen: hoogteverschil opgelost.

Eind jaren negentig werd het probleem in de bestaande flatgebouwen steeds meer erkend en ook andere partijen probeerden

oplossingen te bieden. Luttkhuis: 'Alleen stuitten die één voor één op een probleem. Andere oplossingen dan denken in plastic materialen zijn altijd zwaarder, vaak te zwaar voor de draagkracht van de galerijen. Wij bieden de lichtste oplossingen in de markt met ons PAM-systeem, waarop wij het alleenrecht voeren, met tevens een zeer gemakkelijke bereikbaarheid van de ondervloer na montage.'

Naaldvilt tapijt

Toch was er een puntje van kritiek. De rubberen matten met die specifieke bobbel aan zowel de boven- als onderkant zien er esthetisch niet zo mooi uit. Daarom liet PAM een speciaal naaldvilttapijt ontwikkelen door een tapijtleverancier, wat aan alle brandveiligheidseisen voldoet. 'Galerijen zijn uiteindelijk ook vluchtwegen. Het naaldvilt is daarom speciaal getest door TNO op zowel brandveiligheid als voldoende stroefheid en het esthetische probleem was daarmee opgelost', vertelt Luttkhuis met zijn karakteristieke brede glimlach.

Telkens nieuwe producten

En zo kwam PAM telkens met nieuwe producten op de markt. Om de behoefte aan afwerkingen met een hogere ethische uitstraling het hoofd te bieden, werd

– naast de tapijten – ook een rubbermat ontwikkeld die als alternatief kan dienen. Dat er hoogteverschillen zijn ontstaan tussen de galerijen en de vloeren in de woningen is volgens Luttkhuis eenvoudig verklaarbaar: 'Het heeft te maken met de wijze waarop ze vroeger bouwden. Op de ruwbouw vloeren van de woningen kwamen diverse buizen, onder meer voor de riolering, te liggen. Daarover werd dan

flatgebouwen spiegelglad werden opgeleverd. 'Dat ziet er wel mooi uit, maar werkt dus niet in de praktijk. Naaldvilt kun je niet op beton leggen, dan blijft het te nat. Zo hebben wij roostertegels ontworpen van ongeveer twee centimeter dik, zodat het water onder het naaldvilt tapijt gemakkelijk zijn weg kan vinden. Het programma *Hart van Nederland* besteedde onlangs aandacht aan het probleem van de mooi ogende, maar in de praktijk spiegelgladde vloeren. Wij hebben vervolgens maar even met de eigenaar van de gebouwen gebeld en ze onze oplossing aangeboden en die was er erg blij mee.'

Het is volgens Luttikhuis opmerkelijk dat aannemers heel vaak niet denken in oplossingen in de vorm van kunststof en tapijt. 'Dat komt toch buiten te liggen en wordt toch nat?', reageren ze dan. 'Wij laten ze vervolgens zien dat het met onze producten geen enkel probleem oplevert. Zo liggen er in Leeuwarden op dit moment de meeste PAM-vloeren volgens dit systeem, terwijl de bewoners er in eerste instantie heel veel weerstand tegen hadden. Maar nu het er eenmaal ligt, zijn ze er heel erg tevreden mee.'

weer beton gestort en zo ontstonden hoogteverschillen van regelmatig zo'n twintig centimeter, maar ik ken ook voorbeelden van wel bijna dertig centimeter. Onze beugels voor verhogingen en stapelbare dragers bieden de oplossing.'

Renovatie en aanpassingsmarkt

De bouwwijzen worden volgens Luttikhuis de laatste jaren steeds meer aangepast. 'Maar de meeste flats gaan veertig tot vijftig jaar mee. Wij richten ons op de renovatie- en aanpassingsmarkt en hebben zeker nog tientallen jaren volop werk en hebben dus alle tijd om na te denken over het bedenken van nieuwe producten, waarmee we oplossingen in de markt aanbieden.' Eén ervan is een mobiele hellingbaan voor het meenemen van rolstoelen. 'Die hellingbanen kunnen mensen meenemen in de auto of mensen kunnen ze ook opslaan in de schuur en beschikbaar stellen voor bezoekers die ervan afhankelijk zijn.'

Overigens biedt PAM onder de naam Skeggen ook nog een andere oplossing om kleine drempelverschillen op te lossen. Dat zijn rubberen oprijwiggen die voor een drempel of richel gelegd kunnen worden. En de laatste jaren zijn steeds diverse wijzigingen in de matrijzen aangebracht waardoor alle producten steeds weer verbeteren en er steeds meer mogelijkheden in toepassingen ontstaan.

Spiegelgladde vloeren

Een ander probleem dat PAM in de markt tegenkwam was dat nieuwe vloeren in

de meeste montagewerkzaamheden worden verzorgd. Hier in Almelo verrichten we de voorbereidende werkzaamheden. Het afzetgebied is heel Nederland en een klein beetje België. Daar ligt nog een enorme groeiemarkt voor ons en ook de Duitse markt gaan we zeker verkennen.'

Grote hal in Bavel

PAM is een bedrijf met vijf mensen in vaste dienst en daarnaast maakt het gebruik van ingehuurde krachten via een ander bedrijf, die met vijf ploegen continu in opdracht van de Almelo'se onderneming werkzaamheden vervullen door het hele land. 'Omdat de meeste van onze opdrachtgevers in het zuiden en westen van het land zitten, beschikken we in het Brabantse Bavel over een grote hal waar

PAM is volgens Luttikhuis een zeer gezond bedrijf. De omzetten zijn sinds hij de bedrijfsvoering overnam verdrievoudigd en twee jaar geleden werd het nieuwe huidige pand aan de Virulyweg in gebruik genomen. 'Die verhuizing was een bewuste keus en noodzakelijk om goed inhoud te kunnen geven aan de professionaliseringslag die wij constant bewaken. Het nieuwe gebouw biedt veel meer ruimte voor bewerkingsmachines. Wat voor ons een absolute pre is: we staan in de brandveiligheidsindex. Daarin staan alle gegevens over producten die met succes op brandwerendheid getest zijn. Het wijst erop dat alles wat wij leveren officieel getest is.'

Virulyweg 1, 7602 RG Almelo
Postbus 800, 7600 AV Almelo
Tel.: (0546) 850466
Fax: (0546) 828812
E-mail: info@pamalmelo.nl
Website: www.pamalmelo.nl